

26/2006/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2006. szeptember 25-én elfogadva

a 2007–2013-as időszakra az aktív európai polgárságot támogató „Európa a polgárokért” című program létrehozásáról szóló, ...-i 2006/.../EK európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadása céljából

(2006/C 295 E/04)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 151. és 308. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A Szerződés létrehozza az uniós polgárságot, amely kiegészíti a megfelelő tagállam szerinti nemzeti állampolgárságot. Az uniós polgárság fontos elem az európai integráció folyamatának erősítésében és védelmében.
- (2) A szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása mellett és a kohézió érdekében a Közösségnek támogatnia kell, hogy a polgárok teljes mértékben tudatában legyenek európai polgárságuknak, az azzal járó előnyöknek, jogoknak és kötelezettségeknek.
- (3) Különösen fontos, hogy az európai polgárokat a 2005. június 16-17-i brüsszeli Európai Tanács által indított, Európa jövőjével kapcsolatos átgondolási időszak összefüggésében is teljes mértékben ráébresszék uniós polgárságukra. Az „Európa a polgárokért” című programnak ezért úgy kell kiegészítenie az e tekintetben indított kezdeményezéseket, hogy nem eredményez átfedést azokkal.
- (4) Annak érdekében, hogy a polgárok teljes mértékben támogassák az európai integrációt, az Európai Unió 2000. december 7-én kihirdetett alapjogi chartájának ⁽⁴⁾ teljes körű tiszteletben tartása mellett nagyobb hangsúlyt kell helyezni közös értékeikre, történelmükre és kultúrájukra, amelyek a szabadság, a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása, a kulturális sokféleség, a tolerancia és a szolidaritás elvein alapuló társadalomhoz tartozásuk központi elemei.
- (5) Az aktív polgárság ösztönzése nemcsak a rasszizmus, az idegengyűlölet és az intolerancia elleni harc erősítésének,

hanem az összetartozás és a demokrácia erősítésének is kulcsfontosságú eleme.

- (6) Az EU tájékoztatási és kommunikációs stratégiájának keretében biztosítani kell a programon keresztül támogatott tevékenységek széles körű terjesztését és azok jelentős hatását.
- (7) Annak érdekében, hogy Európa közelebb kerüljön polgáraihoz, és hogy a polgárok maradéktalanul részt vehessenek egy egyre szorosabban összefonódó Európa építésében, meg kell szólítani minden állampolgárt és a részt vevő országokban jogszerűen letelepedett valamennyi személyt, és be kell vonni minden polgárt a közös európai eszményekhez tartozás érzését kialakító, nemzetek feletti csereprogramokba és az együttműködés keretében végzett tevékenységekbe.
- (8) Az Európai Parlament egy 1988-ban elfogadott állásfoglalásában kívánatosnak ítélte a különböző tagállamok polgárai közötti kapcsolatteremtés érdekében tett jelentős törekvéseket, és megállapította, hogy ésszerű és kívánatos is a különböző tagállamok települései közötti testvérkapcsolatok fejlesztésének különleges uniós támogatása.
- (9) Az Európai Tanács több alkalommal is elismerte annak szükségességét, hogy az Európai Uniót és annak intézményeit közelebb kell hozni a tagállamok polgáraihoz. Ösztönözte az Unió intézményeit, hogy az európai polgárok számára közös alapvető értékek hangsúlyozásával párhuzamosan folytassák és erősítsék a nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet a szervezett civil társadalommal, ezáltal támogatva a polgárok részvételét a közéletben és a döntéshozatalban.
- (10) Az aktív európai polgárságot (a polgári részvételt) támogató közösségi cselekvési program létrehozásáról szóló, 2004. január 26-i 2004/100/EK tanácsi határozat ⁽⁵⁾ létrehozott egy, az aktív európai polgárságot (a polgári részvételt) támogató cselekvési programot, amely megerősítette a civil társadalmi szervezetekkel és a településekkel folytatott állandó párbeszéd kialakításának, valamint a polgárok aktív bevonása támogatásának szükségességét.

⁽¹⁾ HL C 28., 2006.2.3., 29. o.⁽²⁾ HL C 115., 2006.5.16., 81. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament 2006. április 5-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2006. szeptember 25-i közös állásponjtja és az Európai Parlament ...-i állásponjtja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽⁴⁾ HL C 364., 2000.12.18., 1. o.⁽⁵⁾ HL L 30., 2004.2.4., 6. o.

- (11) A polgárok nemzetek feletti és több ágazatot átfogó dimenzióval rendelkező projektjei fontos eszközt jelentenek a polgárokkal való kapcsolattartásban, az európai tudatosság és az európai politikai integráció, valamint a társadalmi integráció és a kölcsönös megértés előmozdításában.
- (12) A civil társadalmi szervezetek európai, nemzeti, regionális és helyi szinten fontos elemei a polgárok aktív társadalmi részvételének, és elősegítik a közélet minden területének megerősítését. Egyben közvetítő szerepet töltenek be Európa és polgárai között. Nemzetek feletti együttműködésüket ezért támogatni és ösztönözni kell.
- (13) Az európai politikák kutatási szervezetei ötletekkel és gondolatokkal szolgálhatnak az európai szinten folytatott eszmecsere megélénkítéséhez. Ezért az információs és információcseré-hálózatok áttekinthető eljárások révén való kialakításával célszerű támogatni az európai intézmények és a polgárok közti összekötő kapocs szerepét betöltő azon tevékenységeket is, amelyek tükrözik ezek elkötelezettségét az európai identitás és polgárság kialakításában.
- (14) Érdemes továbbá az Európai Unió által – a kultúra terén európai szintű tevékenységet folytató szervezeteket támogató közösségi cselekvési program létrehozásáról szóló, 2004. április 21-i 792/2004/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal⁽¹⁾ összefüggésben – a deportálásokkal kapcsolatos főbb helyszínek és archívumok megóvása és az azokra történő megemlékezés céljából elkezdett tevékenységet is folytatni; így fenntartható a köztudatban a második világháború valamennyi dimenziója és annak tragikus következményei, előmozdítható az egyetemes emlékezés, ami egyben a múlt lezárásának és a jövő építésének az eszköze.
- (15) A 2000. december 7–9-i nizzai Európai Tanács által elfogadott, sportról szóló nyilatkozat megállapította, hogy „a Közösség nem rendelkezik ugyan közvetlen hatáskörrel ezen a területen, mégis figyelembe kell vennie a Szerződés különböző rendelkezésein alapuló fellépése során a sportban rejlő szociális, pedagógiai és kulturális funkciókat.”
- (16) Különös figyelmet kell szentelni annak, hogy valamennyi tagállam polgárai és civil társadalmi szervezetei kiegyensúlyozottan integrálódjanak a nemzetek feletti projektekbe és tevékenységekbe.
- (17) A tagjelölt országok és az EGT-megállapodásban részes EFTA-államok – a velük kötött megállapodásoknak megfelelően – részt vehetnek a közösségi programokban.
- (18) Az Európai Tanács 2003. június 19–20-i thesszalóniki ülésén elfogadta a „Thesszalóniki cselekvési program a Nyugat-Balkánért: az európai integráció útján” című programot, amely meghívta a nyugat-balkáni országokat, hogy vegyenek részt a közösségi programokban és a Közösség ügynökségeinek munkájában; ezért a nyugat-balkáni országokat a közösségi programok potenciális résztvevőinek kell tekinteni.
- (19) A Bizottsággal és a tagállamokkal együttműködésben a programot rendszeresen nyomon kell követni és független módon értékelni kell, hogy lehetőség legyen az intézkedések megfelelő megvalósításához szükséges kiigazításokra.
- (20) A program ellenőrzési és értékelési eljárásai során konkrét, mérhető, elérhető, releváns és jól időzített célok és mutatók mentén kell haladni.
- (21) Alkalmazni kell a Közösség pénzügyi érdekeit védő, az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendeletet⁽²⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) és az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. november 19-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendeletet⁽³⁾, a költségvetési eszközök kiválasztása során figyelembe véve az egyszerűség és az összhang elvét, azoknak az eseteknek a korlátozott számát, amelyekben a Bizottság megtartja magának a végrehajtás és a lebonyolítás közvetlen felelősségét, valamint azt, hogy a források nagyságának és a felhasználásukkal járó adminisztratív terheknek arányban kell állniuk egymással.
- (22) Megfelelő intézkedéseket kell továbbá tenni a szabálytalanságok és a csalások megelőzésére, valamint az elvesztett, illetve tévesen kifizetett vagy használt pénzeszközök visszafizettetésére.
- (23) A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alapelve szerint a program végrehajtását a program résztvevőinek odaitélt támogatásnak vagy a program irányítására nemzeti szinten létrehozott struktúrák közösségi támogatásának átalányösszeg szerinti finanszírozásán keresztül megvalósítani lehet.
- (24) Ez a határozat a program teljes időtartamára meghatároz egy olyan pénzügyi keretösszeget, amely az éves költségvetési eljárás során a költségvetési fegyvelemről és a pénzgazdálkodás hatékonyságáról és eredményességéről szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti 2006. május 17-i intézményközi megállapodás⁽⁴⁾ 37. pontja szerinti elsődleges hivatkozási alapot jelenti a költségvetési hatóság számára.

⁽¹⁾ HL L 138., 2004.4.30., 40. o.

⁽²⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽³⁾ HL L 357., 2002.12.31., 1. o. A legutóbb az 1248/2006/EK, Euratom bizottsági rendelettel (HL L 227., 2006.8.19., 3. o.) módosított rendelet.

⁽⁴⁾ HL C 139., 2006.6.14., 1. o.

- (25) Mivel e határozat céljait tagállami szinten nem lehet kielégítően megvalósítani, és ezért – a program fellépéseinek és intézkedéseinek transznacionális és multilaterális természete miatt – ezek a célok közösségi szinten jobban megvalósíthatóak, a Közösség a Szerződés 5. cikkében megfogalmazott szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket fogadhat el. A fent említett cikkben meghatározott arányosság elvével összhangban ez a határozat nem lépi túl a fenti célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (26) Az ezen határozat végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozatnak ⁽¹⁾ megfelelően kell elfogadni.
- (27) A 2004/100/EK határozat alapján a 2006. december 31. előtt megkezdett fellépések nyomon követésére átmeneti intézkedéseket kell hozni,
- a) találkozási lehetőséget nyújtani a helyi közösségek lakóinak szerte Európában, hogy kicserélhessék tapasztalataikat, nézeteiket és értékeiket, hogy tanulhassanak a történelemből és építhessék a jövőt;
- b) a civil társadalom európai szintű együttműködése révén támogatni az európai polgársággal és a demokráciával, a közös értékekkel, történelemmel és kultúrával kapcsolatos megmozdulásokat, eszmecseréket és gondolatokat;
- c) közelebb hozni Európát a polgárokhoz, az európai értékek és vívmányok népszerűsítése által, miközben a múlt emlékei sem merülnek feledésbe;
- d) ösztönözni valamennyi résztvevő ország polgárainak és civil társadalmi szervezeteinek együttműködését – hozzájárulva a kultúrák közötti párbeszédhez és rávilágítva mind Európa sokféleségére, mind egységére –, különös tekintettel azon tevékenységekre, amelyek célja az Európai Uniót 2004. április 30-án alkotó, és azt ezt követően csatlakozott tagállamok polgárai közötti szorosabb kapcsolatok kialakítása.

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

3. cikk

1. cikk

Fellépések

A program tartalma és terjedelme

- (1) Ez a határozat létrehozza az „Európa a polgárokért” című programot (a továbbiakban: a program) a 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig terjedő időszakra.
- (2) A program a következő általános célok megvalósításához járul hozzá:
- a) lehetővé teszi, hogy a polgárok érintkezésbe lépjenek egymással, és részt vegyenek egy mind szorosabban összefonódó, demokratikus és a világ felé orientálódó, kulturális sokféleségében egyesült és általa nemesebbé lett Európa felépítésében, és ezáltal fejlesszék az uniós polgárságot;
- b) egy közös értékeken, történelmen és kultúrán alapuló európai identitás kialakítása;
- c) azon tudat kialakítása, hogy az Európai Uniót annak valamennyi polgára egyformán magáénak vallhatja;
- d) az európai polgárok közötti kölcsönös megértés elősegítése, miközben tiszteletben tartja és támogatja a kulturális és nyelvi sokféleséget, és hozzájárul a kultúrák közötti párbeszédhez.

2. cikk

A program egyedi céljai

A program – nemzetek feletti szinten megvalósítandó – egyedi céljai a Szerződés alapvető céljaival összhangban a következők:

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A legutóbb a 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22., 11. o.) módosított határozat.

- (1) A program céljainak megvalósítása a következő – a melléklet I. részében részletezett – fellépések támogatása révén történik:
- a) „Aktív polgárokat Európának”, amely a következőket foglalja magába:
- testvérváros-program,
 - a polgárok projektjei és az azokat kísérő intézkedések;
- b) „Aktív civil társadalmat Európában”, amely a következőket foglalja magába:
- strukturális támogatás az európai politikák kutatóintézetek („szellemi műhelyek”),
 - strukturális támogatás európai szintű civil társadalmi szervezeteknek,
 - civil társadalmi szervezetek által kezdeményezett projektek támogatása;
- c) „Együtt Európáért”, amely a következőket foglalja magába:
- széles tömegeket vonzó események, többek között megemlékezések, díjátadások, művészeti rendezvények, összeurópai konferenciák,
 - kutatások, felmérések és közvélemény-kutatások,
 - a tájékoztatás és a terjesztés eszközei;

d) „Aktív európai megemlékezés”, amely a következőt foglalja magában:

- az áldozatok deportálásához és a róluk szóló megemlékezésekhez kapcsolódó főbb helyszínek és archívumok megóvása.

(2) Mindegyik fellépésben prioritást kaphat valamennyi tagország polgárainak és civil társadalmi szervezeteinek kiegyensúlyozott integrációja, ahogyan azt a 2. cikk d) pontjában megfogalmazott egyedi cél előírja.

4. cikk

A közösségi intézkedések formái

(1) A közösségi intézkedések támogatások vagy közbeszerzési szerződések formájában valósulhatnak meg.

(2) A közösségi támogatások különféle formában nyújthatók, például működési vagy programtámogatásként, ösztöndíjként, illetve jutalomként.

(3) A közbeszerzési szerződések olyan szolgáltatások beszerzésére terjednek ki, mint például programok szervezése, tanulmányok és kutatások, tájékoztatási és terjesztési eszközök, nyomon követés és értékelés.

(4) Közösségi támogatásban csak azok részesülhetnek, akik megfelelnek a melléklet II. részében megfogalmazott feltételeknek.

5. cikk

Részvétel a programban

A programban a következő országok vehetnek részt (a továbbiakban: résztvevő országok):

- a) a tagállamok;
- b) az EGT-megállapodásban részes EFTA-államok, az EGT-megállapodás rendelkezéseinek megfelelően;
- c) az előcsatlakozási támogatásban részesülő tagjelölt országok, azoknak az általános elveknek, illetve a közösségi programokban való részvételük azon általános feltételeinek megfelelően, amelyeket a velük kötött keretmegállapodások tartalmaznak;
- d) a nyugat-balkáni országok, a közösségi programokban való részvételük általános elveiről szóló keretmegállapodások alapján velük létrehozandó szabályozásnak megfelelően.

6. cikk

A program hozzáférhetősége

A program nyitva áll mindazon érintettek előtt, akik támogatják az aktív európai polgárságot, különös tekintettel a helyi hatóságokra és szervezetekre, az európai politikák kutatóintézeire (szellemi műhelyek), polgárok csoportjaira és egyéb civil társadalmi szervezetekre.

7. cikk

Együttműködés nemzetközi szervezetekkel

A program kiterjedhet a vonatkozó nemzetközi szervezetekkel – pl. Európa Tanács, UNESCO – az aktív európai polgárság terén folytatott közös és innovatív tevékenységekre; az együttműködés közös hozzájárulások alapján, valamint a költségvetési rendeletnek és az egyes intézetek vagy szervezetek különböző szabályainak megfelelően történik.

8. cikk

Végrehajtási intézkedések

(1) A Bizottság – a melléklet rendelkezéseinek megfelelően – meghozza a program végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

(2) A 9. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően a következő intézkedéseket kell meghozni:

- a) a program végrehajtásának szabályozása, beleértve az éves munkatervet, a kiválasztás kritériumait és a kiválasztási eljárást;
- b) a program különböző kezdeményezései közötti általános egyensúly;
- c) a program ellenőrzésének és értékelésének módjai;
- d) a Közösség által nyújtott pénzügyi támogatás (összeg, időtartam, elosztás és kedvezményezett) az összes működési támogatás, az 1. fellépés szerinti többéves testvérváros-megállapodások és a 3. fellépés szerinti, széles tömegeket vonzó események tekintetében.

(3) A program végrehajtásához szükséges összes egyéb intézkedést a 9. cikk (3) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően kell meghozni.

(4) A (2) bekezdésben említett eljárás részeként a Bizottság a mellékletben ismertetett minden egyes fellépés esetében iránymutatást dolgozhat ki, hogy az aktív európai polgársággal kapcsolatos prioritások változása esetén a programot annak megfelelően módosíthassa.

9. cikk

A bizottság

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 4. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel ugyanazon határozat 8. cikkének rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 4. cikkének (3) bekezdésében megállapított határidő két hónap.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 3. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel ugyanazon határozat 8. cikkének rendelkezéseire.

(4) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

10. cikk

Koherencia az egyéb közösségi és európai uniós eszközökkel

(1) A Bizottság biztosítja a koherenciát és a kiegészítő jelleget e program és a közösségi fellépés egyéb területein – különösen az oktatás, a szakképzés, a kultúra, az ifjúság, a sport, a környezet, az audiovizuális ágazat és a média, az alapvető jogok és szabadságok, a társadalmi integráció, a nemek közötti egyenlőség, a megkülönböztetés, a rasszizmus és az idegengyűlölet valamennyi formájának leküzdése, a tudományos kutatás, az információs társadalom, valamint a Közösség külső fellépése területén (különösen az európai szomszédsági politika szintjén) – alkalmazott eszközök között.

(2) A program más közösségi és európai uniós eszközökkel közösen használhat forrásokat olyan fellépések megvalósítására, amelyek mind e program, mind az egyéb eszközök céljainak megfelelnek.

11. cikk

A pénzügyi keretösszeg

(1) A program megvalósítására rendelkezésre álló pénzügyi keretösszeg az 1. cikkben meghatározott időszakra 190 millió EUR ⁽¹⁾.

(2) Az éves előirányzatokat a pénzügyi kereten belül a költségvetési hatóság engedélyezi.

12. cikk

Pénzügyi rendelkezések

(1) A pénzügyi támogatás jogi személyek számára történő kifizetések formájában valósul meg. A kezdeményezés és a kitűzött cél természetétől függően természetes személyek is részesülhetnek támogatásban.

(2) A Bizottság a program keretein belül megvalósított fellépésekért vagy projektekért díjat ítélt meg természetes vagy jogi személyeknek.

(3) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 181. cikkének megfelelően és a kezdeményezés természetétől függően átalányfinanszírozás és/vagy egységre vetített árszabás engedélyezhető.

(4) Természetbeni társfinanszírozás engedélyezhető.

⁽¹⁾ Ez az összeg 2004-es számokon alapul, és az inflációt figyelembe vevő technikai kiigazítás tárgyát képezi.

(5) A kedvezményezettek jellegzetességeire és a fellépések természetére figyelemmel a Bizottság felmentheti a kedvezményezetteket a javasolt intézkedés vagy munkaprogram végrehajtására való szakmai alkalmasság, illetve az ahhoz szükséges minősítés igazolása alól.

(6) Kisebb támogatások esetében a kedvezményezett által szolgáltatandó információk mennyisége korlátozható.

(7) Meghatározott esetekben – mint pl. kisebb támogatások odaítélése esetén – a kedvezményezett felmenthető azon kötelezettség alól, hogy igazolja a tervezett projekt vagy munkaprogram kivitelezéséhez szükséges pénzügyi kapacitását.

(8) A 2342/2002/EK, Euratom rendelet 162. cikkében meghatározott általános európai érdeket szolgáló célt képviselő szervezet számára a program keretein belül odaítélt támogatások hosszabbítás esetén nem csökkennek automatikusan.

13. cikk

A Közösség pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság gondoskodik arról, hogy az e határozat alapján finanszírozott fellépések megvalósításakor a Közösség pénzügyi érdekei ne sérüljenek; ehhez a csalást, korrupciót és bárminemű más illegális tevékenységet megakadályozó preventív intézkedéseket alkalmaz, eredményes ellenőrzéseket folytat, az indokolatlanul kifizetett összegeket visszafizetteti, és – amennyiben szabálytalanságokra bukkan – hatásos, arányos és elrettentő szankciókat szab ki az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom ⁽²⁾ és a az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/EK, Euratom tanácsi rendelet ⁽³⁾, valamint az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, szóló 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽⁴⁾ megfelelően.

(2) A program keretein belül finanszírozott közösségi fellépések esetében a 2988/95/EK, Euratom rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében említett szabálytalanság a közösségi jog valamely rendelkezésének vagy valamely szerződéses kötelezettségnek egy gazdasági szereplő általi, annak cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként a Közösségek általános költségvetése vagy a Közösségek által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének, indokolatlan kiadási tételek miatt.

⁽²⁾ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽³⁾ HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

⁽⁴⁾ HL L 136., 1999.5.31., 1. o.

(3) A Bizottság csökkenti, felfüggeszti, vagy visszafizetteti az egy adott kezdeményezésre odaítélt pénzügyi támogatás összegét, amennyiben szabálytalanságokra bukkan – beleértve ezen határozat rendelkezéseinek, vagy a szóban forgó pénzügyi támogatást odaítélő egyedi határozatnak, szerződésnek vagy megállapodásnak figyelmen kívül hagyását –, vagy ha tudomást szerez arról, hogy a Bizottság jóváhagyásának kérvényezése nélkül a kezdeményezésen olyan változtatást eszközöltek, amely a projekt természetével vagy megvalósításának feltételeivel ellentétes.

(4) Amennyiben a kedvezményezett nem tartja magát a határidőkhöz, vagy a kezdeményezés megvalósítása nem halad előre olyan mértékben, hogy az odaítélt pénzügyi támogatás egésze indokolt lenne, a Bizottság felkéri a kedvezményezettet, hogy meghatározott időn belül nyújtsa be észrevételeit. Amennyiben a kedvezményezett nem szolgál kielégítő válasszal, a Bizottság törölheti a hátralévő pénzügyi támogatást és követelheti a már kifizetett összegek visszafizetését.

(5) Bármilyen jogtalan kifizetést vissza kell fizetni a Bizottságnak. A késedelmes visszafizetésekre kamatot kell felszámítani a költségvetési rendeletben megállapított feltételek szerint.

14. cikk

Nyomon követés és értékelés

(1) A Bizottság gondoskodik a program rendszeres nyomon követéséről. A nyomon követési és értékelési folyamat eredményeit hasznosítani kell a program végrehajtásakor. Az ellenőrzés különösképpen magába foglalja a (3) bekezdés a) és c) pontjában megnevezett jelentések elkészítését.

A konkrét célok módosíthatók a Szerződés 251. cikkének megfelelően.

(2) A Bizottság gondoskodik a program rendszeres, külső és független értékeléséről, és rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet.

(3) A Bizottság benyújtja az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz, valamint a Régiók Bizottságához a következőket:

- a) az elért eredményekről és a program végrehajtásának minőségi és mennyiségi aspektusairól szóló időközi értékelő jelentést legkésőbb 2010. december 31-ig;
- b) a program folytatásáról szóló közleményt legkésőbb 2011. december 31-ig;
- c) az utólagos értékelésről készült jelentést legkésőbb 2015. december 31-ig.

15. cikk

Átmeneti rendelkezés

A 2004/100/EK határozat értelmében a 2006. december 31-e előtt megindult fellépések – megvalósításuk befejezéséig – az említett határozat hatálya alá tartoznak.

A költségvetési rendelet 18. cikke értelmében a 2004/100/EK határozat szerint rosszul kifizetett összegek visszafizetéséből származó célhoz kötött bevételeknek megfelelő előirányzatok rendelkezésre bocsáthatók a program számára.

15. cikk

Hatálybalépés

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a határozat 2007. január 1-jétől alkalmazandó.

Kelt Brüsszelben, ...

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

a Tanács részéről

az elnök

...

MELLÉKLET

I. A FELLÉPÉSEK ISMERTETÉSE

Kiegészítő információk a programhoz történő hozzáférésre vonatkozóan

A 6. cikkben említett civil társadalmi szervezetek magukba foglalnak többek között szakszervezeteket, az önkéntes munka és az amatőr sport terén tevékenykedő szervezeteket és oktatási intézményeket.

1. FELLÉPÉS: Aktív polgárokat Európának

Ez a fellépés a programnak azon részét képezi, amely kifejezetten a polgároknak részvételi lehetőséget nyújtó tevékenységekre irányul. Ezek a tevékenységek az alábbi két intézkedési típusba taroznak:

Testvérváros-program

Ez az intézkedés olyan tevékenységeket céloz meg, amelyek európai polgárok testvérvárosi tevékenység keretein belül történő közvetlen cseréjével kapcsolatosak, vagy azt segítik. Ezek lehetnek egyszeri vagy próba projektek, de lehetnek intenzívebb szervezés alapján létrejövő strukturált, többéves és több résztvevős megállapodás formáját öltő projektek is, amelyek számos tevékenységet magukba foglalnak a polgárok számára szervezett találkozótól a testvérvárosi tevékenységek keretein belül szervezett, általános érdeklődésre számot tartó témákban rendezett egyedi konferenciákig vagy szemináriumokig, és a hozzájuk tartozó kiadványokig. Ez az intézkedés aktívan hozzájárul egymás megismerésének és kölcsönös megértésének fokozásához.

2007-re, 2008-ra és 2009-re strukturális támogatás nyújtható közvetlenül az Európai Települések és Régiók Tanácsának (CEMR), amely a testvérváros-programok területén tevékenykedő, általános európai jelentőségű célokat követő szervezet.

A polgárok projektjei és az azokat kísérő intézkedések

Ezen intézkedés keretein belül számos, nemzetek feletti és ágazatok közötti dimenzióval rendelkező, a polgárok közvetlen részvételét biztosító projekt nyer támogatást. A helyi szintű részvétel ösztönzését célzó projektek elsőbbséget élveznek. Az ilyen projektek a felismert igények kielégítésének lehetőségeit tárják fel innovatív megközelítések révén; terjedelmüket és tartalmukat a társadalmi események határozzák meg. Ösztönözni kell az új technológiák, különösen az információs társadalom technológiáinak használatát. Ezek a projektek különböző háttérrel rendelkező polgárok találkozását biztosítják, akik együtt cselekszenek, vagy európai témákról folytatnak eszmecsereket, és ezáltal elősegítik a kölcsönös megértést és tudatosítják az európai integráció folyamatát.

A testvérváros-projektek és a polgárok projektjeinek javítására kísérő intézkedéseket kell kidolgozni, amelyek révén a polgárok kicserélhetik a náluk bevált gyakorlatot, összegyűjthetik a helyi és a regionális szinten érintettek – beleértve a hatóságok – tapasztalatait, és új készségeket fejleszthetnek ki pl. képzések révén.

Tájékoztató: ez a fellépés a programra juttatott teljes költségvetés legalább 47 %-át kapja.

2. FELLÉPÉS: Aktív civil társadalmat Európában

Strukturális támogatás az európai politikai kutatóintézeteknek („szellemi műhelyek”)

Az európai témákkal kapcsolatos új ötletekkel és gondolatokkal fellépő intézetek fontos intézményes partnerek, akik az EU intézményeinek független stratégiai, ágazatok feletti ajánlásokat tudnak tenni. Tevékenységükkel megélelníthetik a – mindenekelőtt az európai uniós polgársággal és az európai értékekkel és kultúrával kapcsolatos – eszmecsereket. Az intézkedés azon szervezetek intézményi kapacitásának fokozását célozza, amelyek reprezentatívak, valós hozzáadott európai értéket nyújtanak, fontos multiplikatív hatással lehetnek, és végezetül együtt tudnak működni a program egyéb kedvezményezettjeivel. A transzeurópai hálózatok fejlesztése nagy jelentőséggel bír ezen a területen. A támogatások odaítélése olyan többéves munkaprogram alapján történhet, amely témák és tevékenységek széles skáláját öleli fel.

2007-re, 2008-ra és 2009-re strukturális támogatás nyújtható közvetlenül a „Groupement d'études et de recherches Notre Europe” nevű egyesületnek és az „Institut für Europäische Politik”-nak, mint általános európai jelentőségű célokat követő szervezeteknek.

Strukturális támogatás európai szintű civil társadalmi szervezeteknek

A civil társadalmi szervezetek a társadalmi részvétel polgári, oktatási, kulturális és politikai tevékenységeinek fontos részét képezik. Szükség van rájuk és arra, hogy európai szinten működni és együttműködni tudjanak. Képesnek kell lenniük továbbá arra, hogy konzultációk révén részt vegyenek a politika kialakításában. Ez az intézkedés biztosítja számukra azt a cselekvőképességet és stabilitást, amely ahhoz szükséges, hogy ágazatközi és horizontális dimenzióban, nemzetek feletti katalizátorként működhessenek európai szinten tagjaik és a civil társadalom számára, és ezáltal hozzájáruljanak a program céljaihoz. A transzeurópai hálózatok és európai egyesületek fejlesztése nagy jelentőséggel bír ezen a munkaterületen. A támogatások odaítélése olyan többéves munkaprogram alapján történhet, amely témák és tevékenységek széles skáláját öleli fel.

2007-re, 2008-ra és 2009-re strukturális támogatás nyújtható közvetlenül három olyan szervezetnek, amely általános európai jelentőségű célokat követ: az Európai Szociális Nem Kormányzati Szervezetek Platformjának, az Európai Mozgalomnak és a Menekültek és Száműzöttek Európai Tanácsának.

Civil társadalmi szervezetek által kezdeményezett projektek támogatása

A helyi, regionális, nemzeti szintű, vagy európai szintű civil társadalmi szervezetek bevonhatják a polgárokat vagy képviselhetik érdekeiket eszmecserék, kiadványok, állásfoglalások és egyéb konkrét transznacionális projektek révén. Azáltal, hogy tevékenységük európai dimenziót kap, vagy arra épít, a civil társadalmi szervezetek fokozhatják cselekvőképességüket, és szélesebb közönséghez juthatnak el. A különböző tagállamok civil társadalmi szervezetei közötti közvetlen együttműködés hozzájárul a különböző kultúrák és nézőpontok kölcsönös megértéséhez és a közös érdekek és értékek felismeréséhez. Bár ez egyedi projektek formájában is megvalósulhat, a hosszabb távú megközelítés tartósabb hatást eredményez, valamint hálózatok és kapcsolódási pontok kialakulását biztosítja.

Tájékoztató: ez a fellépés a programra juttatott teljes költségvetés közel 29 %-át kapja.

3. FELLÉPÉS: Együtt Európáért

Széles tömegeket vonzó események

Ez az intézkedés olyan eseményeket támogat, amelyeket a Bizottság, adott esetben a tagállamokkal vagy más érintett partnerekkel együttműködésben szervez, és amelyek tekintélyes méretűek és hatókörűek, visszhangot váltanak ki az európai népek körében, fokozzák bennük az egyazon közösséghez tartozás érzését, tudatosítják bennük az Európai Unió történetét, vívmányait és értékeit, bevonják őket a kultúrák közötti párbeszédbe és hozzájárulnak európai identitásuk fejlődéséhez.

Ilyen események lehetnek többek között a történelmi eseményekről való megemlékezések, az európai vívmányok megünneplése, művészeti események, a meghatározott témákkal kapcsolatos tájékoztató rendezvények, összeurópai konferenciák és a jelentősebb teljesítményekre figyelmet felhívó díjak átadása. Ösztönözni kell az új technológiák, különösen az információs társadalom technológiáinak használatát.

Kutatások

A Bizottság kutatásokat, felméréseket és közvélemény-kutatásokat (Eurobarometer) végez, hogy világosabb képet alkothasson az európai szinten aktív polgárságról.

A tájékoztatás és a terjesztés eszközei

Tekintettel a polgárokra helyezett hangsúlyra és az aktív uniós polgárság területén megvalósítandó kezdeményezések széles skálájára, részletes tájékoztatásra van szükség a program különböző tevékenységeiről, egyéb, az uniós polgársággal kapcsolatos európai megmozdulásokról és más releváns kezdeményezésekről; ezek az információk egy internetes portál és más eszközök segítségével jutnak el az érdekeltekhez.

2007-re, 2008-ra és 2009-re strukturális támogatás nyújtható közvetlenül az „Association Jean Monnet”, a „Centre européen Robert Schuman”, valamint a nemzeti és európai szintű szövetséget alkotó „Maisons de l'Europe” szervezetnek, amelyek mindegyike általános európai jelentőségű célt követ.

Tájékoztató: ez a fellépés a programra juttatott teljes költségvetés közel 10 %-át kapja.

4. FELLÉPÉS: Aktív Európai Emlékezés

E kezdeményezés keretében az alábbi típusú projektek támogathatók:

- a tömeges deportálásokhoz kapcsolódó főbb helyszínek és emlékhelyek megóvása, a nácizmus idején létesített volt koncentrációs táboroknak, továbbá más, a nácizmus alatti tömeges mártíromsághoz és emberirtáshoz kapcsolódó helyszíneknek, valamint azon archívumoknak a megőrzése, amelyek az ezen események dokumentálását szolgálják, illetve az áldozatok, csakúgy mint az embertelen körülmények között a holokauszt elől embertársaikat menekítő személyek tekintetében az emlékezetet ápolják;
- a sztálinizmushoz kapcsolódó tömeges emberirtások és tömeges deportálások áldozatai emlékének ápolása, csakúgy mint az ezen eseményekhez kapcsolódó emlékhelyek és az ezen események dokumentálását szolgáló archívumok megőrzése.

Ez a fellépés a programra juttatott teljes költségvetés közel 4 %-át kapja.

II. A PROGRAM LEBONYOLÍTÁSA

A program végrehajtásának vezérelvei az átláthatóság és a nyitottság számos szervezet és projekt felé. Ennek következtében a projektek és a tevékenységek kiválasztása alapvetően nyílt ajánlattételi eljárás útján történik. Ettől eltérni csak nagyon sajátos esetekben, és a 2342/2002/EK, Euratom rendelet 168. cikke (1) bekezdése c) és d) pontjának maradéktalanul eleget téve lehet.

A program kialakítja a többéves partnerprogramok elvét, amely programok kölcsönösen elfogadott célkitűzéseken alapulnak, és az eredmények elemzésére épülnek, hogy ezzel kölcsönös előnyöket biztosítsanak mind a civil társadalom, mind az Európai Unió számára. Az e program keretében kötött, egyszeri támogatásról szóló megállapodáson keresztül allokált finanszírozás maximális időtartama 3 év.

Egyes fellépések esetében végrehajtható ügynökségek, vagy – különösen az 1. fellépés esetében – nemzeti ügynökségek részvételével zajló, közvetett centralizált lebonyolításra lehet szükség.

Minden fellépés transznacionális alapon valósul meg. Így ösztönzi a polgárok és eszmék mobilitását az Európai Unióban.

A hálózatépítés aspektusai és a multiplifikációs hatásokra való összpontosítás – beleértve az információs és kommunikációs technológiák használatát – fontos szerepet tölt be, és tükröződik mind a tevékenységek típusában, mind a részt vevő szervezetek széles skálájában. Ösztönzést kap a programban részt vevő érintettek különböző csoportjai közötti párbeszéd és kapcsolódási pontok kialakulása.

A program költségvetése kiterjedhet a program lebonyolításához és céljainak megvalósításához közvetlenül szükséges előkészítő, további felügyeleti, nyomon követési, könyvvizsgáló és értékelő tevékenységekre, nevezetesen kutatásokra, megbeszélésekre, információs és publikációs tevékenységekre, az információcserét szolgáló információs technológiai hálózatokkal kapcsolatos kiadásokra, illetve bármilyen más adminisztratív vagy technikai segítségre történő kiadásra, amelyhez a Bizottság a program lebonyolítása érdekében folyamodik.

A program teljes adminisztratív költségeinek az adott programban előírt feladatokkal arányosnak kell lenniük, és – indikatív értéként – a programra jutott teljes költségvetés közel 10 %-ának kell megfelelniük.

A Bizottság tájékoztató, publikációs és információterjesztési tevékenységeket is végezhet, ezáltal biztosítva a program által támogatott tevékenységek széles körű ismertségét és jelentős hatását.

III. PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉSEK ÉS VIZSGÁLATOK

Az e határozat alapján kiválasztott projektek esetében egy mintavételes könyvvizsgáló rendszer kerül bevezetésre.

Az utolsó kifizetéstől számított öt éven át a támogatásban részesült kedvezményezett köteles a Bizottság számára hozzáférést biztosítani minden, a kiadásokat dokumentáló irathoz. A támogatásban részesült kedvezményezett gondoskodik arról, hogy a Bizottság hozzáférhessen az esetleges partnerek vagy tagok birtokában lévő iratokhoz is.

A Bizottság – közvetlenül saját alkalmazottai, vagy bármely más, általa kiválasztott minősített külső intézmény révén – könyvvizsgálatot folytathat arról, hogy a támogatás hogyan került felhasználásra. Ilyen vizsgálatokra a szerződés fennállásának teljes ideje alatt, illetve a zárkifizetés dátumát követő öt éven belül kerülhet sor. A könyvvizsgálat eredményeinek függvényében a Bizottság adott esetben visszafizetettéről határozhat.

Biztosítani kell a Bizottság alkalmazottainak és a Bizottság által felhatalmazott külső személyeknek a kedvezményezett irodahelységeibe való akadálytalan bejutást és az akadálytalan hozzáférést mindazokhoz az információkhoz – beleértve az elektronikus formában tároltakat is –, amelyek a könyvvizsgálat lefolytatásához szükségesek.

A Számvevőszék és az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) a Bizottsággal azonos jogokkal rendelkezik, különösen a hozzáférési jogok tekintetében.

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2006. április 6-án elfogadott, majd benyújtott az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak egy, az EK-Szerződés 151. és 308. cikkén alapuló határozati javaslatot az aktív európai polgárságot támogató program létrehozásáról.
2. A Gazdasági és Szociális Bizottság 2005. október 26-án adott véleményét.
3. A Régiók Bizottsága 2005. november 17-én adott véleményét.
4. Az Európai Parlament az első olvasatot követően 2006. április 5-én adott véleményét.
5. A Tanács 2006. szeptember 25-én, az EK-Szerződés 251. cikke (2) bekezdésének megfelelően elfogadta közös álláspontját.

II. CÉLKITŰZÉS

1. A program Bizottság által javasolt általános célkitűzéseinek az alábbiak megvalósításához kell hozzájárulniuk:
 - lehetővé teszi, hogy a polgárok érintkezésbe léphessenek egymással, és részt vehessenek egy mind szorosabban összefonódó, kulturális sokféleségében egyesült és általa nemesebbé lett Európa felépítésében,
 - elismert közös értékeken, történelmen és kultúrán alapuló európai identitás kialakítása,
 - az európai polgárok közötti kölcsönös megértés elősegítése, miközben tiszteletben tartja és támogatja a kulturális és nyelvi sokféleséget, és hozzájárul a kultúrák közötti párbeszédhez.
2. A javasolt – nemzetek feletti szinten megvalósítandó – egyedi célok a következők:
 - találkozási lehetőséget nyújtani a helyi közösségek lakóinak szerte Európában, hogy kicserélhessék tapasztalataikat, nézeteiket és értékeiket, hogy tanulhassanak a történelemből és építhessék a jövőt,
 - a civil társadalmi szervezetek európai szintű együttműködése révén támogatni az európai polgársággal kapcsolatos megmozdulásokat, eszmecseréket és gondolatokat,
 - megfoghatóbbá tenni Európa eszméjét a polgárok számára értékeinek és vívmányainak népszerűsítése és megbecsülése által, miközben a múlt emlékei sem merülnek feledésbe,
 - ösztönözni valamennyi tagállam polgárainak és civil társadalmi szervezeteinek kiegyensúlyozott integrációját – hozzájárulva a kultúrák közötti párbeszédhez és rávilágítva mind Európa sokféleségére, mind egységére –, különös tekintettel azon tagállamok tevékenységére, amelyek csak nemrégiben csatlakoztak az Európai Unióhoz.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. Általános megjegyzések

A Tanács közös álláspontja megtartja a Bizottság eredeti javaslatának főbb elemeit. Általában véve elmondható, hogy e határozatot illetően a Tanács, az Európai Parlament és a Bizottság álláspontja hasonló.

A három intézmény a 2007–2013-ra szóló pénzügyi keretre vonatkozó intézményközi megállapodás keretében elfogadta a 190 millió eurós költségvetést (2004-es árakon számolva, az infláció figyelembevételéhez szükséges mértékben kiigazítandó).

A Tanács közös álláspontjában felvállalta az Európai Parlament azon elképzelését, hogy a program egy új, az aktív európai emlékezéssel kapcsolatos fellépési területtel egészüljön ki. A Tanács pozitívan reagált a Parlament azon javaslatára is, hogy a program keretében támogatásban részesülő szervezetek körét további három „kijelölt szervezet”-tel növeljék (ezáltal kilencre emelve ezek számát). A megfelelő egyensúly biztosítása végett azonban e kilenc szervezet különleges státusát 3 év után fokozatosan meg kell szüntetni.

Az indikatív költségvetési bontást illetően a Tanács arra törekedett, hogy még jobban hangsúlyozza az 1. fellépés viszonylagos fontosságát (testvérváros-program és a polgárok projektjei) és a Parlamenthez hasonlóan a program irányítási költségeinek csökkentésére törekedett.

A programok végrehajtását és a komitológiát illetően a Tanács kiterjesztette az irányítóbizottsági eljárás használatát a pénzügyi támogatás bizonyos eseteire is.

2. Az Európai Parlament módosításai

A Tanács arra törekedett, hogy közös álláspontjában figyelembe vegye az Európai Parlament aggodalmait és prioritásait, és a Parlament legtöbb módosítását elfogadta.

Az 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 10., 12., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 22., 24., 25., 28., 29., 30., 31., 32., 34., 37., 39., 42., 43., 44., 46., 48., 49., 50., 51., 52., 60. és 61. módosítást teljesen, részben vagy elvben elfogadták.

A 8., 9., 11., 13., 23., 26., 33., 35., 38., 40., 47. és 53. módosítás esetében a Tanács a Bizottság álláspontját követte, és nem fogadta el a módosításokat.

A 21. módosításnak az intézmények legitimitásával kapcsolatos kiegészítését szükségtelennek ítélték. A 27. módosítást illetően a Tanács nem irányozna elő strukturális támogatást az „egyesületek vagy hálózatok” részére, ami jogilag nem kellően konkrét fogalom. A 36. módosítás a program költségvetését érintette, amelyet a három intézmény a pénzügyi tervről szóló megállapodás összefüggésében tárgyalt és fogadott el. A 41. módosítással kapcsolatban a Tanács nem tartotta helyénvalónak az ikerintézményi sportklubok által szervezett események kiemelését, mivel a szöveg ezen része más területeket nem említ konkrétan, bár a mellékletbe be lett illesztve egy sportegyesületekre vonatkozó hivatkozás. A 45. módosítás a költségvetési bontást érinti, amelynek esetében a Tanács az 1. fellépést részesítené előnyben, és a 2. fellépésnek szánt százalékos arányt az eredeti bizottsági javaslatban foglalttal körülbelül megegyező értékben határozná meg.

IV. ÖSSZEGRZÉS

A Tanács úgy véli, hogy közös álláspontja kiegyensúlyozott szöveg, amely teljes mértékben figyelembe vette az Európai Parlamentnek a bizottsági javaslatra vonatkozó módosításaiban szereplő célkitűzéseket. A Tanács várakozással tekint a Parlamenttel való közeli jövőbeni megállapodás elé a határozat mihamarabb történő elfogadása érdekében.
